

7. april 2015
J.nr. 15-0450122

Samrådsspørgsmål X

- Tale til besvarelse af spørgsmål X den 14. april 2015

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for hovedkonklusionerne i rapporten ”Status over grænsehandel 2014”.

Indledning

Den 29. januar i år kom Skatteministeriets grænsehandelsrapport *Status over grænsehandel 2014*.

Rapporten belyser danskernes grænsehandel i udlandet i perioden frem til og med 2013.

Metode

Inden jeg går i gang med at redegøre for hovedkonklusionerne i rapporten, vil jeg lige knytte et par ord til metoden bag rapporten, som også er udførligt beskrevet i rapportens kapitel 2.

Heri fremgår den metode og de kilder, som Skatteministeriet anvender, når skønnene for danskernes grænsehandel udarbejdes.

Det ville selvfølgelig være nemmere, hvis det var muligt at opgøre danskernes grænsehandel på baggrund af én kilde, men da der ikke findes en eksakt kilde til danskeres grænsehandel, er det desværre ikke muligt.

Der er ikke nogen statistikbureauer eller lignende, der indsamler data for danskeres køb af diverse varer og ydelser i udlandet. Skatteministeriets opgørelse af danskernes grænsehandel er derfor hovedsageligt baseret på en interviewundersøgelse, som Gallup udfører hvert kvartal.

For nydelsesmidlerne modtager ministeriet desuden en opgørelse fra analyseinstituttet GfK, hvor danske forbrugere har indscannet deres køb i henholdsvis Danmark og

Tyskland. Hertil kommer diverse opgørelser fra Danmarks Statistik, brancheforeninger og EU-Kommissionen for blot at nævne nogle af de anvendte kilder. Herudover kan det nævnes, at Skatteministeriet modtager tal for dankortomsætningen i Tyskland fra Nets.

Som det også har været tilfældet i de tidligere rapporter, er de data, som foreligger, ikke altid entydige. Derfor bygger rapportens skøn på en nærmere vurdering af de forskellige oplysninger samt på historiske sammenhænge mellem fx priser og grænsehandel.

For nogle varegrupper foreligger der mange kilder. Mens der for andre varegrupper kun er én kilde. Der er i sagens natur heller ikke mange kilder til danskernes illegale handel.

Det betyder også, at der er større usikkerhed forbundet med opgørelsen over græn-

sehandlen med andre varer samt den illegale handel, end der er med grænsehandlen med nydelsesmidler.

Man skal også huske på, at der er tale om skøn. Skønnene er dog udarbejdet på baggrund af så solidt et grundlag, som det er muligt.

*Hovedkonklusion –
danskernes samlede
grænsehandel*

Og nu vil jeg tage fat på rapportens hovedkonklusioner, som der er spurgt til.

Rapporten viser, at den samlede grænsehandel har været ret stabil de seneste år, og at den er lavere, end den var i 00'erne. Grænsehandlen udgjorde godt 11 mia. kr. i 2013 (2014-niveau).

Det svarer til omkring 1¼ pct. af danskeres samlede private forbrug.

Det er Skatteministeriets foreløbige vurdering, at grænsehandlen i 2014 har været på omtrent samme niveau som i 2013.

Det konkluderes derfor i rapporten, at grænsehandlen fremstår rimeligt velafbalanceret, og at der ikke er udviklingstræk, som kalder på større ændringer i afgifterne.

Hvis vi ser på udviklingen i afgifterne i den periode, som rapporten omfatter, har der primært været to ændringer i afgifterne.

For det første blev der gennemført en række afgiftsforhøjelser på visse grænsehandelsfølsomme varer i 2012 som en del af *Finanslovsaftalen for 2012*. Sigtet var bl.a. at understøtte folkesundheden.

Som ventet har afgiftsforhøjelserne medført en vis stigning i grænsehandlen med nogle af de pågældende varer. Men samlet er effekten mindre, end vi havde regnet med.

I forbindelse med afgiftsforhøjelserne i 2012 var det ventet, at den samlede græn-

sehandel ville stige med knap 1 mia. kr. Grænsehandlen steg dog tilsyneladende kun med godt 600 mio. kr. fra 2011 til 2012. Tallet dækker over, at grænsehandlen med cigaretter tilsyneladende ikke er steget til trods for afgiftsforhøjelserne i 2012, mens grænsehandlen og den illegale handel med chokolade og slik er steget mere end ventet.

Det vil jeg komme nærmere ind på senere.

Udviklingen som følge af afgiftsnedsættelser på øl og sodavand i 2013

For det andet indgik regeringen i 2013 - sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti - *Aftaler om Vækstplan DK*. Heri indgik en grænsehandelspakke, som havde til hensigt at mindske danskeres grænsehandel i udlandet. Aftalen indebar, at afgiften på øl blev nedsat med 15 pct., mens afgiften på sodavand blev halveret fra og med juli 2013. Afgiften på sodavand blev herudover afskaffet fra og med januar 2014.

Afgiftsnedsættelserne lader til at have haft en vis effekt, idet grænsehandlen med både øl og sodavand faldt i 2013.

Det har bl.a. medført, at den samlede grænsehandel faldt lidt i 2013 (med skønsmæssigt 100 mio. kr.).

Grænsehandlen med øl og sodavand forventes at være faldet yderligere i 2014, idet afgiftsnedsættelserne her vil have fuld effekt.

Der er andet end afgifter, som driver grænsehandlen

De seneste års afgiftsændringer har haft en effekt på grænsehandlen i både op- og nedadgående retning. Men det har ikke flyttet afgørende på det samlede niveau for grænsehandlen, som jo har været ret stabil. Det skal bl.a. ses i sammenhæng med, at der er mange andre årsager til grænsehandel end afgifts- og momsforskelle.

Grænsehandel kan fx være drevet af, at va-

resortimentet kan være anderledes uden for grænserne. Desuden kan forskelle i avancer og andre produktionsomkostninger spille en rolle. Grænsehandlen kan således ses som en del af den almindelige internationale arbejdsdeling.

For grænsehandlen med øl og sodavand har det også betydning, at der stadig ikke betales pant på dåserne i grænsehandlen i Tyskland. Det øger danskernes grænsehandel.

Grænsehandel omfatter også de indkøb, som foretages i forbindelse med ferier og andre længere ophold i udlandet. Grænsehandel er således andet og mere end de indkøb, som foretages i forbindelse med endagsture til Tyskland.

Godt halvdelen af danskerenes grænsehandel stammer fra Tyskland

Hvis vi ser på, hvor danskerne fortrinsvis grænsehandler, er det dog fortsat overvejende i Tyskland. Grænsehandlen i Tyskland stod for 55 pct. i 2013.

Den øvrige grænsehandel er primært fordelt ud over en række andre EU-lande som Sverige, Italien og Spanien.

De mest købte varer i 2013

Det er vigtigt at bemærke, at over halvdelen af danskernes grænsehandel består af varer, som ikke er omfattet af punktafgifter i Danmark.

Den enkelte vare, som danskerne købte mest af i 2013, var tøj, som udgjorde 16 pct. af den samlede grænsehandel. Herefter kommer medicin, kosttilskud parfume mv. med 6 pct. og tilbehør til bil og bolig ligeledes med 6 pct. Godt 20 pct. af grænsehandlen består af køb af serviceydelser som fx tandlæge og frisør samt øvrige (ofte store) indkøb, som kan være alt lige fra campingvogne til dyrefoder.

Grænsehandel med nydelsesmidler udgjorde omkring 40 pct. Det er eksempelvis sodavand, alkohol og tobak.

*Grænsehandel
med nydelsesmid-
ler i 2013*

De nydelsesmidler, som danskerne brugte flest penge på at grænsehandle, var øl og sodavand. Disse varer udgjorde hver især omkring 20 pct. af grænsehandlen med nydelsesmidler.

Herefter kommer cigaretter samt chokolade og slik (som hver udgjorde omkring 15 pct. af grænsehandlen med nydelsesmidler).

Grænsehandlen med alkoholsodavand og cider samt røgtobak fyldte relativt mindst i den samlede grænsehandel med nydelsesmidler i 2013.

*Illegal handel –
stigning i handlen
med slik og choko-
lade*

Den illegale handel med nydelsesmidler skønnes samlet set – og med væsentlig usikkerhed - at være på samme niveau i 2013, som den var i 2011. Der har således været en stigning fra 2011 til 2012, men et fald igen fra 2012 til 2013.

Den illegale handel med chokolade og slik skønnes dog at være steget en del - fra 2 mio. kilo i 2011 til 3 mio. kilo i 2013.

Som tidligere nævnt, vil jeg lige knytte et par ekstra bemærkninger til handlen med slik og chokolade.

Det var forventet, at afgiftsforhøjelserne i 2012 på bl.a. chokolade og slik ville medføre en vis stigning i den illegale handel samt den lovlige grænsehandel. For at dæmme op for stigningen blev der i forbindelse med *Finanslovsaftalen for 2012* afsat 10 mio. kr. i 2012 og 2013 til SKATs indsats over for illegal import af afgiftspligtige varer.

Derfor har SKAT siden 2012 styrket kontrollen med den illegale import af bl.a. chokolade og slik.

I første halvår af 2014 gennemførte SKAT en landsdækkende kontrol af 75 forhandle-

re af bland-selv-slik. Hver tredje af de kontrollerede butikker solgte slik, hvor punktafgifterne ikke var betalt korrekt.

Det er ikke i orden.

Bland-selv-slik vil derfor også i 2015 være et fokusområde for SKAT.

Nu har jeg givet et rids af hovedkonklusionerne vedrørende den traditionelle grænsehandel, men jeg vil lige komme kort ind på handel over internettet.

Internethandel

I den seneste tid har der været en del fokus på internethandel og særligt internethandel med punktafgiftspligtige varer.

Internethandel indgår dog ikke i Skatteministeriets definition af grænsehandel. Det skyldes, at reglerne for afregning af moms og punktafgifter for varer, som handles på internettet, adskiller sig fra de regler, der gælder for traditionel grænsehandel.

Ved traditionel grænsehandel skal danskerne således ikke afregne dansk moms og afgifter, når de tager deres varer med tilbage til Danmark. Det gælder ikke, når varerne i stedet købes over internettet. Her skal man betale afgift i Danmark af de afgiftspligtige varer – primært nydelsesmidler – som man bestiller hjem over nettet. Herudover skal virksomheder i EU med en omsætning på over 280.000 kr. til danske forbrugere betale dansk moms.

Internethandlen er generelt vokset de seneste år, både i danske og udenlandske internetbutikker.

Det er primært ikke-punktafgiftspligtige varer eller ydelser, som danskerne handler i udenlandske internetbutikker. Det er eksempelvis film, musik og tøj.

Internethandel med punktafgiftspligtige varer udgør en meget lille del af internet-

handlen fra udenlandske internetbutikker. Fx viser Foreningen for Dansk Internet-handels e-handelsanalyse fra 2013, at kun omkring 1 pct. af danskernes køb i udenlandske internetbutikker var køb af dagligvarer, mad og drikke.

SKAT har øget fokus på, at udenlandske virksomheder afregner momsen korrekt.

Afslutning

Afslutningsvis vil jeg sige, at grænsehandelsrapporten som sagt viser, at mange andre forhold end afgifter spiller en rolle, og at der derfor fortsat ville være grænsehandel, selvom vi i Danmark nedsatte afgifterne på de grænsehandelsfølsomme varer betydeligt.

Størstedelen af danskernes grænsehandel er med varer, som ikke er pålagt afgift i Danmark.

Vi skal i afgiftspolitikken sikre en god balance mellem hensynet til bl.a. sundhed og

den offentlige økonomi på den ene side og undgå usund grænsehandel på den anden. Jeg mener, at rapporten viser, at vi overordnet har ramt den balance.